

Ètica i vacunes

Dll, 19/04/2021 per Catalunya Religió

[L'opinió publicada](#)

Les situacions de crisi posen en evidència les mancances d'un mateix per afrontar-les, i ens plantegen una sèrie de reptes que cal afrontar èticament. La situació que vivim amb la COVID-19 és un clar exemple d'això.

Tots som tristos testimonis del terrible impacte de la COVID en l'economia, en la vida de les persones, de les empreses, en la gran tensió que viu el personal sanitari. És evident la urgència d'atallar tot això, i l'altíssima prioritat que han de tenir els esforços per aconseguir-ho com més aviat millor. Afortunadament, s'han pogut desenvolupar vacunes eficaces en un temps extraordinàriament breu: un procés que pot durar dècades s'ha aconseguit en 12 mesos. Ha estat un gran assoliment. Ara la urgència és que la vacuna es pugui aplicar de manera ràpida, universal i equitativa.

Quin és el coll d'ampolla que impedeix la ràpida producció i distribució de les vacunes? En un moment donat semblava que era l'estructura organitzativa i logística en els diversos països per a inocular als seus ciutadans. Però estem veient que el límit el posa la producció d'aquestes vacunes. Mostra d'això són els retards en la dispensació dels productors de les vacunes quan el sistema està ja preparat per a vacunacions massives.

L'interès hauria de ser màxim en aquest increment de la producció i distribució necessària perquè no quedin amplis grups de la població, o països sencers, sense vacunar. Es calcula que 85 països no tindran la seva població immunitzada fins a 2023 (!). I ja sabem que com més es trigui a fer desaparèixer el virus, més probabilitats hi ha que vagin apareixent mutacions diverses que puguin generar noves variants per a les quals les vacunes disponibles no siguin efectives, i més perjudicada surt l'economia, a més de l'enorme cost humà que provoca la malaltia.

Tècnicament la producció d'aquests productes, d'alta complexitat, és difícil i

requereix instal·lacions i personal altament qualificats. Però un es pot preguntar: en realitat, què dificulta la producció massiva de les vacunes? Què impedeix que es facin per exemple 'clons' de les plantes productores de les vacunes, que dupliquin, tripliquin la producció? Ens agradaria apuntar dues grans raons.

La primera és la falta d'inversions decidides i àgils perquè la producció garanteixi una immunitat universal i que arribi a tots els racons del planeta. En efecte, ¿no és xocant aquesta falta d'inversió decidida, coordinada i ràpida, quan la Cambra de Comerç Internacional (ICC) parla d'un cost "d'entre 1,24 i 7,6 bilions (sí, amb b) d'euros" per no fer arribar les vacunes als més pobres?

Aquí semblen necessaris generosos esforços de les instàncies públiques en els seus diferents nivells, i de les farmacèutiques que, com a servei a la societat, després de l'esforç en el desenvolupament de les vacunes, estan cridades a facilitar les llicències de producció i a augmentar la seva producció a preus els més ajustats possibles.

En segon lloc, i anant a l'arrel, l'origen d'aquesta falta de decisió coordinada i consensuada davant una pandèmia com la que vivim potser és una falta de mirada global, que vegi la humanitat com un tot, i la falta d'una mirada cooperativa que sigui conscient no sols de la responsabilitat de salvar vides i maneres de subsistència, sinó també que tots estem connectats amb tots.

Però atenció, no oblidem que el simple augment de producció de vacunes no garantirà per si mateix la seva distribució equitativa i universal perquè arribi als països més pobres. Fa falta un compromís ètic i humanitari per a redoblar l'esforç no sols en la producció, sinó també en la distribució universal. La carrera entre països per aconseguir més i més vacunes per als seus, les compres dels països rics per tenir més vacunes fins i tot que la seva població, ¿no són una reminiscència d'una perspectiva que hem d'anar deixant enrere ja? Potser hem de recuperar una consciència més global i de llarg termini, més fraterna, amb nous models de governança global en qüestions de solidaritat i de salut.

Per a acabar, no volem deixar de dir que la situació que vivim ha tret també el millor de moltes persones. Podem citar, per exemple, el personal sanitari, les persones que cuiden a malalts i ancians, les que treballen en recerca tecnològica i científica, que han col·laborat amb una transparència preciosa, i també les persones responsables de grans decisions que s'han pres i que van en la línia que hem comentat, i que ja estan en marxa, com la iniciativa COVAX, per al desenvolupament equitatiu mundial de les vacunes contra la COVID-19.

Tal vegada aquestes persones ens recorden que és hora de recuperar el valor de la cura, de la mirada àmplia i alhora centrada en les persones, i de les decisions valentes i dignes. Tant de bo la COVID ens ajudi a aprendre alguna cosa que ens ajudi en el futur, perquè el seu preu ha estat elevadíssim.

Llorenç Puig, membre de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià, IQS School of Engineering, **Cristina Fornaguera**, membre del Grup d'Enginyeria de Materials (GEMAT), Departament de Bioenginyeria IQS i **Flavio Comim**, membre de la Càtedra d'Ètica i Pensament Cristià, IQS School of Management. Article publicat originalment a [IQS](#).